

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

Inzenden scores

Vul de scores van de alfabetisch eerste vijf kandidaten per school in op de optisch leesbare formulieren of verwerk de scores in het programma Wolf.
Zend de gegevens uiterlijk op 26 mei naar de Citogroep.

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommitteerde toekomen.
- 3 De gecommitteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinerator en de gecommitteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommitteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel.
Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 punten, zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;
 - 3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar één keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

5 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het antwoordmodel anders is vermeld.

6 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

7 Voor deze toets kunnen maximaal 65 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

8 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit vwo-havo-mavo-vbo).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Vakspecifieke regel

Voor het vak Economie 1 (nieuwe stijl) HAVO is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Voor rekenfouten worden geen punten afgetrokken.

Wanneer echter de kandidaat bij een berekening kennelijk verzuimd heeft door schatting controle op het antwoord uit te oefenen, wordt voor deze fouten één punt afgetrokken tot een maximum van drie punten voor het hele examen.

4 Antwoordmodel

Antwoorden

Deel-
scores

Opmerking

Algemene regel 3.6 is ook van toepassing als gevraagd wordt een gegeven antwoord toe te lichten, te beschrijven en dergelijke.

Opgave 1

Maximumscore 2

- 1 structuurwerkloosheid

Een voorbeeld van een juiste verklaring is:

Een verklaring waaruit blijkt dat de maatregelen die de vakbeweging voorstelde, bedoeld zijn om vraag naar en aanbod van arbeid beter op elkaar te laten aansluiten.

Maximumscore 2

- 2 uit het feit dat werkloosheid en vacatures gelijktijdig voorkomen

Voorbeelden van een juiste verklaring zijn:

- Een verklaring waaruit blijkt dat het vinden van een baan enige tijd kost zodat een deel van de werklozen na verloop van tijd op de bestaande vacatures kan worden ingezet.
- Een verklaring waaruit blijkt dat het vinden van een werknemer enige tijd kost zodat een deel van de vacatures na verloop van tijd door werklozen kan worden bezet.

Maximumscore 2

- 3 Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat bij stijgende lonen werken aantrekkelijker wordt zodat het aanbod van arbeid door toetreders kan toenemen.

Maximumscore 2

- 4 Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat het bij dalende lonen aantrekkelijker wordt de productie arbeidsintensiever te maken (substitutie) waardoor de vraag naar arbeid kan stijgen.

Opgave 2

Maximumscore 1

- 5 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{23.667}{168.719} \times 100\% = 14,0\%$$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 6 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{100}{80,6} \times 168.719 = 209.329$$

- Voor het antwoord: $1,194 \times 168.719 = 201.450$

0

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 7 groter
Uit de toelichting moet blijken dat de afzet van Opel minder gedaald is dan de totale afzet.

Opmerking

Ook goed rekenen indien de toelichting is gegeven in de vorm van een juiste berekening.

Maximumscore 2

- 8 het gegeven dat het consumentenvertrouwen afneemt
Uit de verklaring moet blijken dat afnemend consumentenvertrouwen zal leiden tot stagnerende bestedingen.

Opgave 3**Maximumscore 2**

- 9 bij (1) prijsinelastisch
bij (2) primair

- Indien 1 van de 2 juist

0

Maximumscore 2

- 10 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\text{prijsstijging: } \frac{39,5 - 31,3}{31,3} \times 100\% = 26,2\%$$

$$\text{verbruik neemt af met: } 0,3 \times 26,2\% = 7,9\%$$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 11 Een voorbeeld van een juiste berekening is:
 $0,921 \times 2.200 \times \text{€ } 0,395 = \text{€ } 800,35$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Opgave 4**Maximumscore 1**

- 12 ongeveer 6,5 procent

Maximumscore 2

- 13 volgorde 5

- Voor volgorde 3

1

Opgave 5**Maximumscore 2**

- 14
-
- Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{125,7}{122,1} \times 100\% = 102,9\% \rightarrow 2,9\%$$

- Voor de berekening
- $125,7 - 122,1 = 3,6$

0*Opmerking**Een andere manier van afronden ook goed rekenen.***Maximumscore 2**

- 15
-
- met prijscompensatie, incidenteel en initieel

- Voor alleen: met prijscompensatie en incidenteel
- Voor alleen: met incidenteel en initieel
- Voor alleen: met prijscompensatie

110**Maximumscore 2**

- 16
-
- uitspraak 1 onjuist
-
- uitspraak 2 onjuist

Opgave 6**Maximumscore 2**

- 17
-
- Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat deze beleggers vrezen dat hun beleggingen in Turkije minder waard worden en deze verkopen om vervolgens de ontvangen lira's aan te bieden op de valutamarkt.

Maximumscore 2

- 18
-
- voordeel

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

prijs in euro's voor koersdaling lira: $\frac{79.000.000}{540.000} = 146,30$

prijs in euro's na koersdaling lira: $\frac{79.000.000}{630.000} = 125,40$

Maximumscore 2

- 19
-
- uitspraak 1 onjuist
-
- uitspraak 2 onjuist
-
- uitspraak 3 juist

- Indien 2 van de 3 juist
- Indien 1 van de 3 juist

10**Opgave 7****Maximumscore 2**

- 20
-
- financieringstekort in jaar 1996 / 1997 / 1998 / 1999
-
- financieringsoverschot in jaar 2000 / 2001 / 2002

Maximumscore 2

- 21 Een voorbeeld van een juiste berekening is:

$$\frac{100}{38,7} \times \text{€ } 176 \text{ miljard} = \text{€ } 454,8 \text{ miljard}$$

Opmerking

Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Maximumscore 2

- 22 Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- ... bij een teruglopende conjunctuur groeit de productie / afzet minder zodat de inkomsten uit inkomstenbelasting / omzetbelasting minder groeien.
- ... bij een teruglopende conjunctuur neemt de werkloosheid toe zodat er meer (bijstands)uitkeringen moeten worden betaald.

Maximumscore 2

- 23 Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Een antwoord waaruit blijkt dat het financieringssaldo zal verslechteren omdat de regering haar bestedingen moet verhogen / de belastingen moet verlagen (want de conjunctuur moet immers worden gestimuleerd).

Maximumscore 2

- 24 uitspraak 1 onjuist
uitspraak 2 juist

Opgave 8

Maximumscore 2

- 25 • verzorgen van het betalingsverkeer: Maandelijks ... rekening. / Daarvan ... doen. / Bij ... pinpas.
• beheer van vermogen: In ... aandelen.
• verlenen van krediet: Een ... staan.

- Indien 2 van de 3 juist
- Indien 1 van de 3 juist

1
0

Maximumscore 2

- 26 situatie 1 institutionele belegger
situatie 2 secundaire bank
situatie 3 primaire bank
situatie 4 secundaire bank

- Indien 3 van de 4 juist
- Indien 1 of 2 van de 4 juist

1
0

Opgave 9

Maximumscore 2

- 27 1 Centraal Planbureau (CPB)
2 Parlement
3 Regering
4 Sociaal Economische Raad (SER)

- Indien 3 van de 4 juist
- Indien 1 of 2 van de 4 juist

1
0

Antwoorden	Deel- scores
------------	-----------------

Maximumscore 3

28	☐	Een voorbeeld van een juiste berekening is:	
		belastbaar inkomen	€ 28.000
		eerste schijf: 0,32 ×	€ 14.870
			€ 13.130
		tweede schijf: 0,38 ×	€ 12.140
		derde schijf: 0,42 ×	€ 990
			<u>€ 415,80</u>
		• heffingskorting: € 1.556 + € 920 + € 138 + € 1.261	€ 9.787,40
			<u>€ 3.875,00</u>
		• te betalen	<u>€ 5.912,40</u>
			<u>2</u>
			<u>1</u>

Opmerkingen

- Een andere manier van afronden ook goed rekenen.
- Indien de heffingskorting juist is berekend maar is gehanteerd als belastingvrije som, 1 punt in mindering brengen.

Maximumscore 1

- 29** Uit het antwoord moet blijken dat het voordeel van de inkomstenbelasting teniet kan worden gedaan door de gevolgen van de andere belastingwijzigingen.

Maximumscore 2

- 30** bij (1) evenveel
bij (2) nivellerend

Opgave 10

Maximumscore 1

- 31** Voorbeelden van een juist antwoord zijn:
- Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om handelsbelemmerende kwaliteitseisen / douaneformaliteiten.
 - Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om importcontingenten / importverboden.
 - Een antwoord waaruit blijkt dat het gaat om exportsubsidies / subsidies op binnenlandse producten.

Maximumscore 2

- 32** bij (1) tarifaire
bij (2) indirecte
bij (3) Japanse
- Indien 2 van de 3 juist 1
 - Indien 1 van de 3 juist 0

Maximumscore 2

- 33** Een voorbeeld van een juiste berekening is:
- $$\frac{25}{75} \times 100\% = 33,3\%$$
- Voor het antwoord 50% 0

Opmerking

- Een andere manier van afronden ook goed rekenen.

Antwoorden	Deel-
------------	-------

Antwoorden	Deel-
	scores

Maximumscore 2

- 34 bij (1) gelijk blijven
bij (2) stijgt
bij (3) stijgt

- Indien (1) juist
- Indien (2) én (3) juist

1

1

Einde